

ASPECTE PEDAGOGICE ALE IMPLEMENTĂRII TEHNOLOGIEI-INTERNET ÎN PROCESUL DE INSTRUIRE

Elena Paximadi, profesoară

IP Centrul de Excelență în Economie și Finanțe

Abstract. The fundamental objective of a higher educational institution is to train competent specialists, which would apply their knowledge and skills in practical activities, capable of a creative behavior towards problem solving, find optimal solutions in minimal time and to be able of continuous personal development. To be able to do that, specialized training programs must be created, which could adapt to student's capacity, to help him systematize his knowledge, assimilate in short time the information provided by the training program. The internet presents itself as a suitable and close source to diverse information, qualitatively changing the whole accumulation, storing and spreading of collective human experience. This is a new method of satisfaction of cognitive requirements.

Cuvinte cheie: tehnologii informaționale, internet.

Ultimul deceniu a identificat în învățământ câteva tendințe clare în dezvoltarea de inovații. Un stimulent puternic de inovații apare ca rezultat al dezvoltării civilizate a societății în noile realizări științifice și mijloace tehnice, capabil să avanseze activitatea pedagogică la un nivel calitativ nou. Astfel de realizări sunt tehnologiile instructive interactive informaționale, care pot fi abordate ca mijloc de modificare a calității învățământului. În ultimii ani, în învățământ rapid apar tehnologiile de comunicații, care constituie un component principal al tehnologiilor informaționale noi [4, p. 14-40].

Obiectivul fundamental al instituției de învățământ superior – pregătirea specialiștilor competenți, care ar putea aplica cunoștințele și aptitudinile sale în practică, capabili de a avea o atitudine creativă față de rezolvarea problemelor complicate și în termeni mici să găsească rezolvări optime, să fie apți de perfecționarea continuă.

O largă răspândire a calculatoarelor personale și asigurarea cu diverse programe ne permit să credem că în timpul apropiat studenții vor fi instruiți individual, cu alte cuvinte, cu o bază concretă de pregătire a studentului, capacităților individuale în vederea studierii fiecărui obiect la fel dezvoltarea deprinderilor necesare pentru viitoarea specialitate aleasă.

Pentru rezolvarea acestui obiectiv, trebuie de creat programe de instruire specializate, care ar putea să se adapteze la capacitățile studentului, să-l ajute să-și sistematizeze cunoștințele și într-un timp scurt să asimileze volumul de informație prevăzut de programul de instruire.

Un rol important li se atribuie integrării disciplinelor matematice și informatice. Aceasta inițiază proiectarea barelor teoretice și practice ale modelării procesului didactic corespunzător în mediul computerizat. Larga răspândire a tehnologiilor Internet în multe domenii ale activității umane, inclusiv și în învățământ, stimulează cercetările în direcția influenței tehnologiilor de comunicație asupra perfecționării sistemelor metodice de instruire a diverselor discipline de studii. De aceea problema instruirii în matematică și informatică a

studentilor din instituția de învățământ în baza integrării lor cu utilizarea tehnologiilor Internet este actuală.

Internetul se prezintă ca o sursă convenabilă și aproape întotdeauna accesibilă a diverselor informații, modificând calitativ întregul sistem de acumulare, păstrare, răspândire și utilizare a experienței umane colective. Aceasta este un nou mijloc de satisfacere a necesității cognitive (informative). În căutarea noutăților deja cunoscute (cunoștințe).

Asimilarea mijloacelor duc la modificări psihologice (formațiuni noi) atât în activitatea de gândire, cât și în reglarea motivațiilor de valori a dobândirii, care se manifestă în selecționarea și evaluarea aplicării altor mijloace de activitate, în atitudinea utilizatorului față de alți indivizi, produse muncii lor. Mijloacele modifică și dezvoltă gândirea, oferă omului o posibilitate să rezolve problemele în stil nou, să modifice stilul stabilit al activității intelectuale. Aplicarea sistemelor informaționale dialogate generează formarea, la utilizatorii de rând, a unui așa stil al activității informaționale de căutare, care de obicei, e propriu învățaților de vază.

Este importantă includerea în procesul de învățământ nu numai asimilarea Internetului ca un mijloc modern de automatizare, dar și aplicarea lui la rezolvarea problemelor creative, care, desigur, sunt specifice după conținutul său, dar care au mult comun cu problemele tipice în gândirea nestandardă.

Modificările radicale în sistemul de învățământ universitar sunt atribuite faptului că tehnologiile Internet schimbă însăși natura gândirii, deci și esența procesului de învățământ. Se schimbă radical și mijloacele de realizare a operațiilor intelectuale. În primul rând, ele schimbă mijloacele de prezentare a informației, deci și perceperea problemei; în al doilea rând, ele modifică modalitățile analizei, cercetărilor problemei; în al treilea rând, ele pot schimba procedeele de a lua decizii [5, p. 32-42].

Până acum, formele de instruire tradiționale a matematicii și informaticii rămâneau aceleași. Tehnologiile computerizate în această privință prezintă posibilități mult mai ample. Dar, pentru creșterea calității și eficacității procesului de învățământ, e necesară o asigurare științifică și metodică corespunzătoare.

Anume utilizarea tehnologiilor de comunicații va permite rezolvarea problemelor umane în modificările vertiginoase ale omenirii, a dobândi o nouă integritate, a forma o nouă imagine a științei, depășind divizarea tradițională a științelor naturale și umaniste, a realiza căutarea noilor interrelații a civilizației umane cu natura, a crea baza unei noi infrastructuri a planetei – infosfera, când calculatoarele personale și tehnologiile informaționale se pretind a fi nu numai o intensificare a intelectului, dar și o descoperire a noilor evaluări ale conștiinței, unindu-le într-un integru, creând și stabilizând un nou sistem de cultură [2, p. 26-63].

Procesul de instruire, treptat, se va restructura în direcția lărgirii unei activități independente și în afara sălii de curs; refuzului de sistemul de ore-clasă și învățământul general; individualizării instruirii, asocierii metodelor instruirii colective și individuale în contul creării și utilizării manualelor electronice hipertextuale, bazelor de cunoștințe și

informației pedagogice; asigurării cu diverse informații a procesului de învățământ și mijloacelor instrumentale de autor. Din această cauză este actual crearea sălilor de clasă și aulelor cu ieșire în rețele locale, naționale și globale, integrarea tuturor calculatoarelor, amplasate în săli de studiu, laboratoare, biblioteci și cămine într-o rețea unică cognitivă și informațională a instituției de învățământ, în rețea națională și globală. În unele centre înaintate de instruire ale lumii, calculatoarele și rețelele de comunicații deja influențează relațiile tradiționale dintre cei instruiți și pedagogi, contribuind la dezvoltarea deprinderilor de activitate colectivă [6, p. 14-46].

Utilizarea tehnologiilor informaționale nu va înlocui și nu va subestima talentul pedagogilor, dar din contra, va uni cercetările celor mai buni profesori și autori, care se vor păstra în verigile magistralei informative, se vor putea de studiat într-un regim interactiv, se vor edita și vor adapta la condițiile sale. Toate acestea vor contribui la studiile moderne accesibile chiar pentru cei care nu au posibilitate să le facă în instituții de învățământ de prestigiu [7, p. 21-28]. Tehnologiile de comunicații vor contribui la creșterea creativității în învățământ și a calității lui.

Utilizarea tehnologiilor de comunicații va permite perfecționarea diverselor principii ale didacticii, spre exemplu imaginile. Profesorul, pregătindu-se de ore, poate accesa o oarecare imagine în formă de slaid, poză video etc., iar apoi, utilizând programele instrumentale să creeze în câteva minute un film cu ilustrații, în plus la această acțiune poate implica și studenții.

Calculatoarele unite la rețea îl vor ajuta pe profesor să urmărească și să aprecieze succesele celor instruiți, iar, după necesitate, să-i corecteze activitatea. Apare posibilitatea de a include în sarcina activității individuale a trimerilor hipertextuale spre sursele electronice. Studenții vor putea crea hiperrelații proprii și să utilizeze elementele multimedia în sarcinile sale ale lucrării independente, lucrărilor de curs și de diplomă, să le transmită profesorului prin poșta electronică a rețelei.

Un alt avantaj al utilizării tehnologiilor de comunicații va deveni o atitudine a studenților față de examene cu totul deosebită. Este cunoscut faptul că astăzi ele constituie pentru studenți o încercare grea, deseori provocând o panică, o frică. Astfel, se formează o atitudine negativă față de învățământ în general. Rețeaua interactivă va permite studenților să se autoevalueze într-un anturaj liniștit. Numai așa se poate schimba atitudinea față de examen. Eroarea nu va induce la pedeapsă; dimpotrivă, ea va impune sistemul să-l ajute pe student în lichidarea lacunelor la vreun capitol. Dar dacă totuși cine va avea o situație nerezonabilă, sistemul îi va propune să discute problema cu profesorul. Autoevaluându-se sistematic, studentul va simți nivelul pregătirii sale și atunci examenele oficiale vor înceta să aducă temeri și să aducă atâtea surprize [1, p. 53-68].

Mari posibilități le acordă utilizarea tehnologiilor de comunicații în modelarea de instruire. Rețelele computerizate vor putea modela lumea, la fel și s-o explice. La acest capitol, se deschid mari perspective în vederea activității de modelare matematică,

computerizată și informațională. Când stuațiile modelate se vor apropia de cele reale, va fi o înmărtire a realității virtuale.

Cu toate acestea, noi niciodată nu vom avea asemenea realizări, dacă nu vom schimba situația prezentă, cu factorii de bază, care determină informatizarea: utilizarea în comun a resurselor, mai bine zis, crearea rețelelor computerizate, formarea culturii informaționale a pedagogilor, depășirea conservatismului, discomfortului, chiar fricii pe care le provoacă calculatoarele la unii profesori și administratori, proiectarea metodicilor de utilizare a tehnologiilor computerizate în procesul de învățământ [3, p. 17-29].

Așadar, sub influența tehnologiilor de comunicații, procesul de învățământ devine mai dinamic, mai voluminos, iar vitezele ce cresc ale mijloacelor de destinație a informației îl fac mai răspândit. Instruirea devine mai accesibilă și omogenă, asigurând ieșirea universităților și cunoștințelor acumulate în ele la un auditoriu de învățământ mai larg, care devine, practic, întregul glob.

Nivelul pregătirii matematicii a studenților de profil umanist, ce vin în diferite instituții, e diferit, aplicarea sistematică la curs general de studierea matematicii și informaticii, și nu numai, a comunicațiilor computerizate poate corecta această situație. Spectrul diferit al produselor electronice propuse permit studentului să-și corecteze cunoștințele, să verifice procesul de asimilare a lor, să se adreseze după ajutorul specialiștilor calificați pentru explicații, transmiterii cunoștințelor într-un mod accesibil pentru el și să-și evalueze sarcina îndeplinită.

Concluzie

Aplicarea diferitor programe multimedia din Internet, posibilitatea vizualizării calculelor efectuate permit procesului de instruire să fie mai ilustrativ, în mare măsură ajută să depășească barierele înaintate de explicarea tradițional formală și abstractă, a cursurilor de studii. Pe lângă aceasta, pentru multe discipline utilizarea mijloacelor computerizate e necesară. Multe din ultimele realizări includ în sine și modelarea computerizată. Multe compartimente ale științelor fundamentale au depus în Internet o mare cantitate de informație folositoare, pe care trebuie s-o căutăm și să o sistematizăm cu aplicarea sistemelor de căutare și s-o folosim în procesul de predare.

Bibliografie

1. Выготский Л.С. Педагогическая психология./Под ред. Давыдова В.В. Москва: Педагогика, 1991. с. 479.
2. Каган В.И., Данилин Е.Н. Пособие практикум для слушателей ФПК и аспирантов к занятию по теме «Планирование целей и содержания обучения». Москва Высшая школа, 1982. с. 75.
3. Каракулев А.В. Основы методики проектирования учебных планов и программ вузов. М.: НИИ проблем высшей школы 2.1.2., 1975. Москва с. 38-43.

4. Лебедева М.Б., Соколова Е.П. Модульный подход к обучению и возможности его реализации в курсе информатики // Инфо. 1997. - №5. Москва с. 7580.
5. Лерпер И.Я. Учебный предмет, тема, урок. Москва.: Просвещение, 1988. -с. 268.
6. Унт И. Индивидуализация и дифференциация обучения. Москва: Педагогика. - 1990. с. 192.
7. Шуваева Г.П. Оптимизация процесса контроля результатов дидактической деятельности: Автореф. дисс. канд. пед. наук. Казань, 1985. с. 20.

DEZVOLTAREA COMPETENȚEI DE COMUNICARE – FUNCȚIA FUNDAMENTALĂ A COMUNICĂRII UMANE

Iona Popovici, lect. univ.

Universitatea de Stat „B. P. Hasdeu” din Cahul

Rezumat. Articolul dat este dedicat unui studiu teoretic realizat cu scopul delimitării conceptuale ale competențelor de comunicare, formarea și dezvoltarea cărora este una dintre cele mai importante funcții ale comunicării umane. Ca rezultat, au fost definite conceptele de competență și competență de comunicare; au fost evidențiate: elementele structurale ale competenței de comunicare, cunoștințele, abilitățile și atitudinile ce o definesc, precum și componentele acestei competențe.

Abstract. This article is devoted to a theoretical study aimed at conceptual delimitation of communication skills, the formation and development of which is one of the most important functions of human communication. As a result, the concepts of competence and communication competence were defined; have been highlighted: the structural elements of communication competence, knowledge, abilities and attitudes that define it, as well as the components of this competence.

Termenul de competență nu are o definiție acceptată unanim. În acest context mai mulți cercetători au încercat să formeze seturi de definiții ale acestui concept [7, p. 10-13; 12, p. 77-78].

Un aport considerabil la definirea conceptului de *competență* și la stabilirea categoriilor de competențe esențiale pentru participarea deplină și cu succes în societate a fost adus în anul 2002 de proiectul OCDE „Definition and Selection of Competences” (prescurtat DESECO). Conform Raportului executiv al acestui proiect: „*competența este mai mult decât cunoștințe și abilități. Ea presupune capacitatea de a răspunde cerințelor complexe prin atragerea și mobilizarea resurselor psihosociale (deprinderi și atitudini)*” [31, p. 4]. Pentru explicarea acestei definiții este oferit următorul exemplu: „abilitatea de a comunica eficient este o competență bazată pe cunoștințele individului despre limbă, abilitățile și deprinderile digitale practice, atitudinile lui față de cei cu care comunică”.

În Recomandarea Parlamentului European și al Consiliului Uniunii Europene privind competențele-cheie din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți [29] conceptul de competență este definit ca: „o combinație de cunoștințe, aptitudini și atitudini adecvate